

Vihdin lainajvästö ja sen makasiini

Vihti oli 1700-luvun keskivaiheilla kasvava ja vaurastuva noin 1500 asukkaan pitäjä. Vanhat vihtiläissuvut olivat väistymässä vävyjensä ja muualta muuttaneiden säätyläisten tieltä. Maatalouden edistäminen oli kunnallispolitiikan tärkein tavoite. Jo 1730-luvulla oli keskusteltu lainajvästön perustamisesta Ruotsin mallin mukaan, mutta aika ei ollut vielä suotuisa uusiin investointeihin. Lainajvästö toimi pankin tavoin siten, että hyvinä vuosina sinne tallennettiin viljaa, jota huonoina vuosina annettiin ulos lainana.

Elokuussa 1750 maaherrat vaativat perustettaviksi lainajvästöjä maaseutupitäjiin. Tarmokas kirkkoherra Jakob Malm kutsui koolle pitäjänkokouksen Veikkolan rustholliin, ja siellä pitäjäläiset päättivät 12. syyskuuta perustaa lainajvästön. Hallitus vahvisti päätöksen 2. lokakuuta. 1700-luvun lopun ja 1800-luvun alun vuosikymmeninä rahoitettiin lainajvästön varoilla monenlaisia uudistuksia Vihdissä, kuten uudet urut, ensimmäisen koulumestarin palkkaus, lääkärin ja kättilön palkkaus, palovakuutus, järvien lasku, teiden kunnossapito, anniskeluluvat. Jvästön varoista lahjoitettiin myös rahaa Turun palosta 1827 kärsiville ja yliopiston jälleerakentamiselle. Ensimmäinen makasiini sijoitettiin Sukselaan ja varustettiin kolmella lukolla.

Jo saman lokakuun 17. päivänä alkoi viljan tallettaminen makasiiniin. Vähimmäismäärä oli noin 37 litraa ja vuoteen 1756 mennessä oli tallennettu yhteensä noin 7000 litraa viljaa. Jvästöä johti kolme esimiestä ja vuonna 1773 vahvistettiin ohjesääntö. Ensimmäinen makasiini kävi liian pieneksi ja vuonna 1811 valmistui nykyinen makasiini. Vuonna 1882 lainajvästö muutettiin rahalaitokseksi, jolloin sen varat olivat 1500 hehtolitraa viljaa ja 10000 markkaa rahaa. Lainajvästö lopetti toimintansa vuonna 1915.

Viime sotien jälkeen heräsi kotiseutuharrastus ympäri maata. Vihti-Seura perustettiin 1946 ja otti tehtäväkseen kotiseutumuseon perustaminen pitäjänmakasiiniin. Lainajvästö lakkautettiin 1948 ja Vihdin maataloussäätiöstä tuli makasiinin omistaja. Kotiseutumuseo avattiin makasiinissa vuonna 1949. Vuonna 1987 solmittiin n k nelikantasopimus, jossa Vihdin kunta, Vihdin seurakunta, Vihti-Seura ja Vihdin maataloussäätiö sopivat museotoimen järjestämisestä Vihdissä. Vihdin pitäjänmakasiini on Vihdin vanhin ei-kirkollinen julkinen rakennus ja itsessään maaseutuelinkeinojen kehittämisen ja kunnallisen itsehallinnon muistomerkki.